

LUOSTON KYLÄN ARJEN TURVALLISUUS- SUUNNITELMA 2025

Luoston Klubi ry

Suunnitelmalla

- parannetaan kyläläisten, mökkiläisten ja matkailijoiden turvallisuutta
- vahvistetaan yhteisöllisyyttä ja kriisivalmiutta
- ennaltaehkäistään onnettomuuksia ja vaaratilanteita
- luodaan pohja poikkeusolojen toimintamallille (esim. sähkökatkot, myrskyt).

Luoston Klubi ry
luostonklubi@gmail.co
www.luostonklubi.fi

Sisällys

1. Tausta ja tavoitteet	1
2. Riskien ja haavoittuvuuksien arviointi.....	2
3. Toimenpiteet ja kehityskohteet	2
3.1. Luonnonolosuhteet ja infrastruktuuri.....	2
3.2. Sosiaaliset riskit ja terveydenhuolto	2
4. Sähkö- ja vesikatkoksiin varautuminen.....	4
4.1. Sähkökatkoksiin varautuminen.....	4
4.2. Vesikatkoksiin varautuminen.....	4
5. Seuranta ja päivitys	4
6. Liitteet ja lisämateriaalit.....	4

YLEISTÄ

Luoston Klubi ry:n hallituksen toimeksiannosta on laadittu Luoston kylän arjen turvallisuuden suunnitelma. Suunnitelmaa on ollut työstämässä työryhmä, johon ovat kuuluneet Kari Sunnela, Seppo Peltola, Mauri Isokääntä ja Anitta Mikkola. Suunnitelman laatimiseksi on hyödynnetty Suomen Kylät ry:n "Kyläturvallisuus 2025" -hankkeen tarjoamia työkaluja, asiantuntija-apua sekä saatavilla olleita muiden kylien suunnitelmia. Suunnitelman pohjatietojen keräämiseksi toteutettiin kyläturvallisuuskysely, järjestettiin kyläilta syksyllä 2024 ja alueella toimiville terveydenhuollon ammattilaisille järjestettiin kokoontuminen keväällä 2025.

Luoston kylä sijaitsee Luostotunturin juurella n. 40 km:n päässä Sodankylästä ja n. 110 km:n päässä Rovaniemeltä. Alueella asuu n. 100 vakituista asukasta. Lisäksi on useat sadat mökkiläisiä viettävät alueella pitkiä ajanjaksoja. 2024 Pyhä-Luoston kansallispuistossa liikkui matkailijoita n. 200 000 ja rekisteröityjä yöpymisiä n. 322 000.

- Luoston kylän yleisosoite: Luostontie 1, 99555 Luosto
- **Viranomaistilanteita varten määritelty kokoontumispaikka!**
- Aarnilammen uimaranta: Aarnilammentie 8, 99555 Luosto
- Alakitisen satama: Alakitisentietä n. 1,5 km Askan suuntaan, käänös oikealle ja Lepolantietä n. 1 km ja käänös vasemmalle n. 100 m joen rantaan.

1. Tausta ja tavoitteet

Luoston kylän turvallisuussuunnitelman tavoitteena on:

- Parantaa kyläläisten, mökkiläisten ja matkailijoiden turvallisuutta.
- Vahvistaa yhteisöllisyyttä ja kriisivalmiutta.
- Ennaltaehkäistä onnettomuuksia ja vaaratilanteita.
- Luoda toimintamalli poikkeusoloihin (esim. sähkökatkot, myrskyt).

Suunnitelma pohjautuu syksyllä 2024 toteutettuun turvallisuuskyselyyn, johon vastasi 52 henkilöä.

Kyselyn ja kyläillan perusteella esiin nousivat erityisesti:

- Sähkökatkoihin varautuminen
- Liikenneturvallisuus (ylinopeudet)
- Nopea avunsaanti sairaustapauksissa
- Turistien aiheuttamat vaaratilanteet
- Yhteisöllisyyden merkitys

2. Riskien ja haavoittuvuuksien arviointi

Luonnonolosuhteet: Tunturialueella erityisiä riskejä kuten lumivyöryt, metsäpalot ja vaikeat sääolosuhteet.

Infrastrukturi: Sähkökatkot, tietoliikenneyhteydet, pelastustiet.

Sosiaaliset riskit: Yksinäisyys, ikääntyvien asukkaiden turvallisuus, tiedonkulun haasteet

3. Toimenpiteet ja kehityskohteet

Kaikki toimenpiteet, joissa ei toisin mainita, ovat Luoston Klubi ry:n toteuttamisvastuulla.

3.1. Luonnonolosuhteet ja infrastrukturi

3.1.1. Poikkeusoloihin varautuminen

- Kartoitetaan kotivarojen ja varavoiman (esim. aggregaatit) saatavuus.
- Tiedotetaan 72 tunnin varautumisoheista.
- Luodaan yhteyshenkilöverkosto, joka toimii kriisitilanteissa.

3.1.2. Liikenneturvallisuus

Liikenneturvallisuuden parantamiseksi tehdään yhteistyötä Sodankylän kunnan liikenneturvallisuustyöryhmän ja alueella toimivien yrittäjien kanssa.

Liikenneturvallisuustyöryhmässä ovat kunnan lisäksi edustajat Ely-keskuksesta ja poliisista.

Turvallisuuden parantamiseksi esitetään seuraavia toimenpiteitä:

- Nopeusvalvonnan tehostamista (poliisi)
- Liikennemerkkien ja hidasteiden lisäämistä (Ely-keskus ja Sodankylän kunta)
- Matkailijoille turvallisen liikkumisen tiedotteiden jakamista (alueen matkailutoimijat)

3.2. Sosiaaliset riskit ja terveydenhuolto

3.2.1. Terveystienhuollon palvelut ja hätätilanteet

PUH: 112 **Yleinen hätänumero**, kiireelliset henkeä ja terveyttä uhkaavat tilanteet

PUH: 116117 **Apua** äkillisiin terveysongelmiin ja päivystyspalveluihin hakeutumisessa. **Ohjausta** sosiaalihuollon palveluihin. Avoimna ympäri vuorokauden.

112 Suomi -sovellus: Suositellaan kaikille ladattavaksi puhelimeen.

Defibrillaattorit Luostolla:

- Lapland Safaris Luosto, Luppokeino 2, puh: +35816 624 336
- Lapland Hotels Luostotunturi, Luostontie 1, puh: +35816 620 400
- Santa's Hotel Aurora, Luppokeino 1, puh: +358400 102 141

Lähimmät terveystalvelut:

- Hyvinvointikeskus Sopukka, Karistamontie 4, Sodankylä,
Puh: +35816 860 4840
- Lapin keskussairaala, Ounasrinteentie 22, Rovaniemi,
Puh: +35816 328 1
- Terveystalo, Jäämerentie 18, Sodankylä, (palvelu ajanvarauksella ma-pe)
Puh: 0900 30 000 (24 h/vrk) (ajanvaraus joko puh tai netissä www.terveystalo.fi)
- Pihlajalinna, Kasarmintie 10, Sodankylä, (palvelu ajanvarauksella ma-pe)
Puh: 010 312010 (24 h/vrk) (ajanvaraus joko puh tai netissä www.pihlajalinna.fi)
- Pyhän lääkäripalvelut, Kultakerontie 4, Pyhä, (palvelu ajanvarauksella)
Puh: +35844 303 4100 (ajanvaraus puhelimitse klo 9 – 20) www.pyhanlaakaripalvelut.fi
- Pyhän lääkäriasema, Kultakeronkatu 21C, Pyhä,
Puh: +35840 123 9923 (avoinna vain sesonkiaikoina!)

3.2.2. Turistien turvallisuus

- Matkailun toimijat tiedottavat pulkkailun ja laduilla kävelyn vaaroista.
- Jaetaan turvallisuusohjeita majoitusliikkeissä ja matkailukohteissa. Tiedotteet saatavilla myös www.luostonklubi.fi -sivustolta
- Osallistutaan määräajoin Sodankylän kunnan liikenneturvallisuustyöryhmän kokouksiin ja pyritään vaikuttamaan alueen opasteisiin ja karttoihin niin, että niissä on huomioitu turvallinen liikkuminen

3.2.3. Viestintä ja yhteisöllisyys

- varaa akkuradio tai käsin veivattava radio, jolla voi kuunnella viranomaisia
- pidä puhelin ladattuna (mahdollisuuksien mukaan) ja huolehdi, että varavirtalähde on täynnä
- lataa tärkeät numerot ja sovellukset (esim. 112 -sovellus)
- kylällä kehitetään sisäisiä viestintäkanavia mm. someviestintää, kotisivuja ja tarpeen mukaisia WhatsApp -ryhmiä.
- järjestetään kyläiltoja ja turvallisuuskoulutuksia.
- vahvistetaan yhteistyötä Luoston Klubi ry:n, Lappilaiset Kylät ry:n ja viranomaisten kanssa.

4. Sähkö- ja vesikatkoksiin varautuminen

Katkokset voivat kestää muutamasta minuutista useisiin tunteihin, joskus jopa päiviin. Tavoite on pärjätä vähintään 72 tuntia omin avuin ilman sähköä, vettä tai lämpöä.

4.1. Sähkökatkoksiin varautuminen

Valo ja sähkö:

- taskulamppuja ja varaparistoja (mieluiten Led – taskulamppuja)
- ladattava valaisin tai käsin veivattava lamppu
- kynttilöitä ja tulitikkuja – käytä vain valvotusti ja turvallisesti
- varavirtalähde (powerbank) puhelimelle, mielellään täyteen ladattuna
- auton latausmahdollisuus (autolaturi USB-lähdöllä)

Lämmitys:

- lämpimät vaatteet ja peitot helposti saataville
- villavaatteita, makuupusseja, huopia
- kamiina tai varaava takka
- lämpökynttilät voivat tuottaa pientä lisälämpöä pienessä tilassa, mutta muista paloturvallisuus

4.2. Vesikatkoksiin varautuminen

- varaa vähintään 2 – 3 litraa vettä/henkilö/päivä juomiseen ja ruoanlaittoon (veden säilytykseen riittävästi astioita n. 9 l/hlö)
 - o Pyhä-Luoston Vesi Oy järjestää viranomaisen käskystä veden jakelun pidemmissä häiriötilanteissa
- helposti säilyvää ruokaa (säilykkeitä, keksejä, pähkinöitä, kuivamuonaa)
- kaasukeitin, retkikeitin, grilli

5. Seuranta ja päivitys

- Suunnitelmaa päivitetään vuosittain. Seuraavan päivityksen yhteydessä kerätään tiedot alueen varusteista ja laitteista, joita kriisitilanteissa voidaan tarvita.
- Seuraava suunnitelman päivitystilaisuus: *Luoston Klubin vuosikokouksen yhteydessä keväällä 2026 sekä kyläillassa 2026*

Lisäykset ja korjausehdotukset: [Anitta Mikkola puh: 0405947845, mikkolan.anitta@gmail.com](mailto:mikkolan.anitta@gmail.com)

6. Liitteet ja lisämateriaalit

- Sähkökatkoksen varautumislista (liite)
- Turvallisuuksikyselyn tulokset (PDF): www.luostonklubi.fi
- Turvallinen kylä -opas (SPEK): www.spek.fi ja löytyy myös www.luostonklubi.fi -sivustolta